

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله و الصلاة و السلام على رسول الله و على آله آل الله و لعنة الله على اعدائهم اعداء الله الى يوم لقاء الله

اللهم كن لوليک الحجة ابن الحسن صلواتک علیه و علی آباءه فی هذه الساعة و فی کل ساعة ولیا و حافظا و قاعدا و ناصرًا و دلیلا و عینا حتی تسکنه ارضک طوعا و تمتعه فیها طویلا

جهت تعجیل در ظهور آقا امام زمان علیه السلام و سلامتی وجود عزیزش از هر گزندی و این که خداوند بزرگ ما را از بهترین سربازان و یاورانش قرار دهد متوسل می شویم به صلوات بر محمد و آل محمد

• سوال و پاسخ

شبهای گذشته برخی از مباحث را راجع به حق الله و حق الناس مطرح کردیم و گفته شد که اگر بین حق الله و حق الناس ناهمسویی باشد آیا می توانیم بگوییم حق الناس مقدم است؟ البته که به طور مطلق نمی توان گفت ولی در مواردی مثل باب نماز آن جا که انسان یا باید نماز را ادامه دهد یا طلب مردم را بپردازد در وسعت وقت اگر ناچار است نماز را قطع کند که باید دین مردم را بپردازد باید این کار را انجام دهد .

سوالی شده و گفتند برخی ها پول آب و برق را نمیدهند و قبض آب و برق می آید و نمی پردازد سوال شده آیا شخص می تواند با این آبی که با آن وضو گرفته نماز بخواند؟ راجع به قبض برق نمی توان گفت که ایجاد مشکل می کند اما راجع به آب چون این آبی که مصرف می شود بیت المال است و همه مردم در این آب شریک اند و انسان وقتی می تواند از این آب استفاده کند که وجه آن را بپردازد به نظر بسیاری از فقها که نظر دقیقی و درست و قابل دفاعی است (ممکن است کسی نداشته باشد یا مشکلی برای او پیش آمده و دستش خالی است آن جا می تواند در اولین فرصت ممکن قرض کند و بپردازد) اما برخی هستند که کنتور آب را دستکاری می کنند که مثلا سازمان آب هم متوجه نشود و یا این که به هر شکلی نخواهد که بپردازد با این شرایط و با این وضو ، نمازش مشکل است مثل وضو با آب غصبی است و کسانی که چاه موتور دارند و این ها هم اگر سهم خودشان را نمی پردازند طبعاً کار آن ها هم با اشکال است حال اگر با این آب میوه ای و محصولی را هم به عمل آورده باشند ، و خودشان مصرف کنند باز شامل همین بحث حق الناس می شود. چرا انسان باید خدای ناکرده خودش را مدیون کند؟ اولین فرصتی که دست داد، انسان باید دینش را ادا کند ، اما اگر سهل انگاری می کند بنده سوالم این است از چنین اشخاصی آیا شما هم دوست دارید که افرادی نسبت به حق شما هم همین گونه رفتار کند؟! آن چه را که دوست ندارید در حق خودتان اجرا شود در حق دیگران هم اجرا نکنید .

یکی از اساتید دانشگاه که در بحث شرکت دارند سوال کردند که مثلا برخی مالیات نمیدهند یا این که کوچه را شهرداری آسفالت کرده برخی مبلغ درخواستی را می دهند و برخی هم امساک می کنند این مساله چه می شود؟ بحث حق الناس تفاوت نمی کنند ؛ به هر حال اگر شهرداری طبق شرایطی هزینه آسفالت کردن یک کوچه را به اهالی آن کوچه منوط کند البته که آنها باید بپردازند یا این که آپارتمانی زندگی میکنید که باید شارژ آن آپارتمان پرداخت شود همه این ها مصداق حق الناس است کسی که می خواهد از کوچه و شارژ آپارتمان و... استفاده می کند باید این حق و حقوق را بپردازد چون این ها همه مصداق حق الناس است .

خدای بزرگ را شاکریم که توفیق میدهد که در این جلسات شرکت می کنیم درست است شب عاشورا و شب عزاداری است و شب اندوه اهل بیت و اندوه شیعیان اهل بیت است اما بهترین کار این است که ما با معارف اسلام آشنا شویم و در زندگی به کار گیریم

خداوند ما را به اهداف نورانی اسلام آشنا کند و توفیق عمل به معارف اسلام عطا فرماید ؛ صلوات ختم کنید

• حق الله و حق الناس؛ کدامیک مهمتر؟

دیشب ما بحث را به این جا رسانیدیم که این طور نیست که حق الله در درجه دوم اهمیت باشد و حق الناس در دوجه اول برخی از واجبات است با این که حق الله است و مردم سهمی ندارند مثل نماز ، باز هم مهم است و چیزی به پای نماز نمی رسد و به تفاوت این دو پرداختم و آن این که در حق الله انسان طرفش خداست به هر حال خداوند کریم است در دنیا خداوند کریم است و در آخرت هم کریم است در دنیا بخشنده است و در آخرت هم بخشنده است تازه رحمت خداوند در آخرت بهتر متجلی است

..روایت هم داریم از معصوم علیه السلام: تمام نعمتهای دنیا نسبت به نعمتهای آخرت و آن چه از رحمت خداوند متعال صادر و ساطع می شود نسبت به آخرت ، نسبت یک به صد است ؛ شاید میزان تشبیه و تمثیل معادل نباشد و شاید متن روایت نخواهیم دستکاری کنیم اما آن چه بیان شده همین است . که خداوند در آخرت هم، رحیم است در حالی که مردم این طور نیستند؛ یعنی سخی ترین و بخشنده ترین انسان در دنیا ، انسانی که در دنیا ممکن است همه مالش را به فقرا بدهد، در آخرت که می آید می شود بخیل ترین مردم ...لذا اگر کسی حق کسی را ضایع کرده باشد، او به این راحتی از حق خودش نمی گذرد.

این جا است که باید عزاداران و عزیزان از حق الناس بترسیم و حق الناس را ساده نگیریم اما یک بشارت من به شما بدهم و من قول داده بودم که آن را بیان کنم ....و آن این که :

در روایات آمده مسلمانان و شیعیان مواظب حق الناس باشند، بالاخره ممکن است کارهایی باشد که حق الناس باشد و از دست انسان در برود و انسان حق الناس را تزییع کرده باشد ...یا این که برخی سوال کردند مثلا می دانیم حق الناسی برگردنمان هست اما ما نه طرف رعی شناسیم و نه این که به او دسترسی داریم و نه وارثی از او را می بینیم ؛ چه کار باید کرد؟

• راهکاری برای ادای حق الناس در نهایت بن بستها

این جا است که امام سجاد علیه السلام در دعای روز دوشنبه به من و شما یاددادند و گفتند اگر چنین صحنه ای مواجه شدید به خداوند عرض کنید ؛ خداوندا به اسم من از طرف خودت یک چیزی به او بده که از من راضی باشد ...طبیعتا وقتی خداوند چیزی به بنده ای بدهد خیلی بهتر و بالاتر عطا می کند.

و مبحثی هم تحت عنوان رد مظالم داریم که انسان به فقرا کمک می کند که خداوند متعال هم از گناهان او درگذرد .

البته انسان نباید به اعتماد این ویژگی رحمانیت خداوند و رحیمیت او جری شود ما یک شجاعت داریم و یک جرات ؛ می گویند شجاعت خوب است و شجاع یک صفت خوب است اما جرات بد است و جری یک صفت منفی است ؛ البته از رحمت خدا هم نباید ناامید بود . امام رضا خطاب به کسی که مدعی انجام گناهان متعدد شده بود و مایوس از رحمت خدا بود و امام از رحمت خداوند به او می گفتند و او باز هم ناامید بود وقتی رفت امام به یارانشان فرمودند گناه او در اثر ناامیدی از رحمت خداوند بزرگ تر از گناهیانی است که مرتکب شده است. انسان نباید به خاطر ناامیدی صحنه را خالی کند اما نباید جری هم باشد مثلا برخی می گویند فلانی یک کلمه به من گفت و من ده کلمه به او جواب دادم و ده برابر مثلا به او ناسزا گفتم این ها مصداق جری بودن است و درست نیست . یا برخی میگویند من از هیچ چیز نمیترسم و هر کار بخواهم انجام میدهم این مطلب عمقش این است که من حتی از خدا و قیامت هم نمی ترسم . به هر حال باید مواظب بود و آن چیزی است که ارزشمند است شجاعت است نه جری بودن ...

• امام حسین و موضع گیری ایشان در بحث غیبت

در هر صورت بدانیم که در محضر خدا هستیم ....امام حسین علیه السلام جایی بودند و شنیدند که کسی غیبت کرد؛ به او فرمودند: یا هَذَا كَفَّ عَنِ الْغَيْبَةِ فَإِنَّهَا إِدَامٌ كِلَابِ النَّارِ...

بیانی رساتر و نکته دار از این بیان در مورد غیبت از امام حسین نداریم البته به نوعی این مطلب امام هم از قرآن گرفته شده است ...بعد فرمودند این غیبت کردن در قیامت مجسم می شود و به صورت خورش سگان اهل جهنم تجسم می یابد .

در این فکر بودم که چرا از تعبیر خورش و سگان استفاده شده که به این نتیجه رسیدم که خورش اصولی باعث خوش خوراک است و انسان وقتی سر سفره خورش باشد بیشتر غذا می خورد . غیبت وقتی در جلسات می آید جلسات را برای اهل غیبت خوشمزه می کند یعنی طرف اگر می خواست دو دقیقه بنشیند دو ساعت می نشیند غیبت همان کار را می کند که خورش در سفره میکند .

این کار مرده خواری است ...این کار در قیامت مجسم می شود به صورت خورش سگان اهل دوزخ در می آید .

• روضه

روضه خوانی بس عظیم هست که برای جدش روضه خوانی می کند و او کسی نیست مگر امام زمان سلام الله علیه امام می فرماید:

السَّلَامُ عَلَى الْمَرْمَلِ بِالدَّمَاءِ، السَّلَامُ عَلَى الْمُهْتُوكِ الْخِبَاءِ،

سلام بر کسی که در خونش غلتید، سلام بر کسی که خیمه گاهش هتک حرمت شد،

السَّلَامُ عَلَى خَامِسِ أَصْحَابِ أَهْلِ الْكِسَاءِ، السَّلَامُ عَلَى غَرِيبِ الْغُرَبَاءِ،

سلام بر پنجمین نفر از اصحاب کسا؛ سلام بر غریب غریبان،

السَّلَامُ عَلَى شَهِيدِ الشُّهَدَاءِ، السَّلَامُ عَلَى قَتِيلِ الْأَدْعِيَاءِ، السَّلَامُ عَلَى سَاكِنِ كَرْبَلَاءِ،

سلام بر شهید شهیدان، سلام بر کشته شده به دست حرامزادگان؛ سلام بر ساکن کربلا؛

السَّلَامُ عَلَى مَنْ بَكَتَهُ مَلَائِكَةُ السَّمَاءِ، السَّلَامُ عَلَى مَنْ دُرِّيَتْهُ الْأَرْكَيَاءُ.

سلام بر کسی که فرشتگان آسمان بر او گریستند؛ سلام بر کسی که فرزندان پاکترین و نابترین انسانها بودند.

السَّلَامُ عَلَى يَعْسُوبِ الدِّينِ، السَّلَامُ عَلَى مَنَازِلِ الْبُرَاهِينِ،

سلام بر پادشاه دین؛ سلام بر منزلگاه های دلایل روشن الهی،

السَّلَامُ عَلَى الْأَيْمَةِ السَّادَاتِ، السَّلَامُ عَلَى الْجُيُوبِ الْمُصْرَجَاتِ،

سلام بر امامان والا و شرافتمند؛ سلام بر گریبانهای خون آلوده؛

السَّلَامُ عَلَى الشَّفَاهِ الدَّابِلَاتِ، السَّلَامُ عَلَى النُّفُوسِ الْمُصْطَلَمَاتِ،

سلام بر لب های خشکیده، سلام بر جانها ای بلا دیده؛

السَّلَامُ عَلَى الْأَزْوَاجِ الْمُخْتَلَسَاتِ.

سلام بر روح های از بدن رها شده.

السَّلَامُ عَلَى الْأَجْسَادِ الْعَارِيَاتِ، السَّلَامُ عَلَى الْجُسُومِ الشَّاحِبَاتِ،

سلام بر پیکرهای عریان شده، سلام بر جسم های رنگ پریده،

السَّلَامُ عَلَى الدَّمَاءِ السَّائِلَاتِ، السَّلَامُ عَلَى الْأَعْضَاءِ الْمُقَطَّعَاتِ،

سلام بر خون های جاری شده، سلام بر عضوهای قطعه قطعه شده،

.....

و سيعلم الذين ظلموا ای منقلب ينقلبون

خدایا دعاهایی که شده است همه را به هدف اجابت برسان .